A°. 1842. | N°. 62.

PROVINCIALE GELDERSCHE EN NIJMEEGSCHE COURANT.





De Abonnements-prijs is, in alle Nederlandsche steden, per jaar f 6,25, per half jaar f 3,25, voor 3 maanden f 1,75. Brieven en gelden moeten franco ingezonden worden.

WOENSDAG DEN 3den AUGUSTUS.

De Prijs van te plaatsen Advertentien is, van 1 tot 4 regels, f 0,60 en voor elken regel daarboven, f 0,15, behalve f 0,35 zegelregt, voor elke plaatsing.

Buitenlandsche Berigten.

BATAVIA, *den 18den Julij.*

Uit Probolingo (resident Bezoekie) wordt gemeld, dat de Bromo, in het Tengersche gebergte gelegen, wiens krater zich in 1836 met water had opgevuld, op 30 Januarij jl., weder gewerkt, en sedert bij tusschenpoozen van een of twee dagen asch en steenen uitgebraakt heeft, waardoor in den aanvang schade aan de in den omtrek gelegene djagong- en groentevelden is toegebragt.

De oorzaak van dit natuurverschijnsel schijnt gezocht te moeten worden in de veranderingen, welke de goenong Lamongan in den laatsten tijd ondergaan heeft. De top van den kegel van dezen berg is in de laatste helft van het afgeloopen' jaar grootendeels ingestort en heeft sedert opgehouden vulkanische stoffen uit te werpen. Het onderaardsche vuur, door die verstopping des kraters in zijnen gewonen gang gestuit, heeft zich waarschijnlijk eenen doortogt naar den Smero gebaand; welke laatste berg insgelijks in de vorige twee of drie maanden buitengewoon veel rook heeft opgeworpen.

BATAVIA, *den 11den Julij.*

In den vroegen morgen van den 9den dezer, hebben de schout-bij-nacht en mevrouw *Lucas*, zich ingescheept aan boord van Zr. Ms. fregat-schip *Palembang*. Heeren leden der *Batavia Racing Club* (van welke vereeniging de heer *Lucas* het præsidium heeft vervuld) begeleidden in costuum en te paard het rijtuig der vertrekkenden. Ter plaatse waar de sloepen gereed lagen om den heer en mevrouw *Lucas* op te nemen, waren de hoofd-officieren der land- en zeemagt in groot tenue, benevens vele hooge ambtenaren en particulieren, zoo mede eenige voorname dames vereenigd, die van de familie *Lucas* een laatst en hartelijk afscheid namen. Eenige heeren begeleidden den schout-bij-nacht en echtgenoot tot aan boord van de *Palembang*.

Gisteren morgen hebben Zr. Ms. schepen *Palembang*, kapitein-luitenant *F. W. Freudenberg* en *Bellona*, kapitein-luitenant *L. J. de Vriese*, het anker geligt, en hunne reis naar het vaderland ondernomen; zullende de door Zr. Ms. stoomschepen *Phoenix* en *Hekla* tot buiten de straat Sunda worden gesleept.

LIVORNO, *den 19den Julij.*

Heden ontvangen wij nadere berigten over het te Napels voorgevallene duël van twee Fransche zee-officieren. Beide waren zeer jonge lieden en nog een uur te voren de beste vrienden, toen het, wegens eene woordenwisseling in een koffijhuis, tot eene uitdaging kwam. De een bleef door eenen steek in het onderlijf dood op de plaats; den anderen werd door eenen houw de hersenpan gespleten en hij is na eenige dagen overleden. De Napolitaansche regering heeft de zoogenaamde getuigen of seconden doen vatten. De Fransche vloot, tot welke zij behooren, vordert derzelver uitlevering, en men verwacht de beslissing des Konings uit Palermo. Middelerwijl is de Fransche vloot tot op de hoogte van Ischia teruggeweken en heeft slechts één stoomschip in de haven van Napels achtergelaten. In den korten tijd van hun verblijf hebben de Fransche zeelieden vele twistgevallen met de inwoners gehad; men zegt (misschien echter is dit overdreven), dat daarbij omstreeks een dozijn Fransche matrozen het leven verloren hebben. Ondertusschen heeft de Napolitaansche regering de scherpste bevelen gegeven, om de Franschen met alle mogelijke beleefdheid te behandelen.

WEENEN, *den 18den Julij.*

De kreitsstad Korunenburg, twee mijlen van hier, werd gisteren door dezelfde ramp bezocht, welke dit jaar met zulk eene hevigheid woedt. Tegen den middag brak een hevige brand uit, welke, tegen 3 ure, 55 huizen in de asch had gelegd. De hoofdkerk is ingestort; ook zijn eenige menschenlevens het offer van het vernielende element geworden.

BERLIJN, *den 26sten Julij.*

Ter gelegenheid van Zr. Ms. verblijf te Koningsbergen verneemt men, door de Courant dier stad, dat gedurende 's Konings aanwezigheid te Petersburg, de Keizer van Rusland uit eigen beweging aan alle Pruissische onderdanen, die wegens tolmisdrijven tot deportatie naar Siberie veroordeeld waren, genade verleend en bevolen heeft hen op vrije voeten te stellen.

AUGSBURG, *den 24sten Julij.*

Aan onze grenzen is het thans zeer levendig. Sedert men met de recruten-ligting in het koningrijk Polen zeer streng te werk gaat, loopen vele dienstpligtige personen naar het Pruissische gebied over. In een eenig arrondissement, dat van Pleschen, hetwelk zich van Kalisch tot Peisern langs de grensrivier Prosna uitstrekt, wemelt het van diergelijke uitgewekenen zoo zeer, dat, bijaldien er niet in voorzien wordt, de gansche landstreek binnen kort door hen als overstroomd zal zijn. Naar men zegt, ziet het er in de andere grens-arrondissementen niet veel beter uit. — De brandklagten, die uit alle oorden der wereld gehoord worden, schijnen thans ook bij ons aangeheven te moeten worden, want, nadat er op onderscheiden plaatsen kleinere branden voorgekomen zijn (bij een dier gevallen kwam echter een mensch in de vlammen om), is nu zeer onlangs het grootste gedeelte van het stadje Scharfenort afgebrand, waardoor omtrent 100 huisgezinnen al hunne have en goed verloren hebben. Ongelukkiglijk is er hierbij veel reden om opzettelijke brandstichting te vermoeden, daar er sedert op dezelfde plaats, des nachts, nog tweemaal brand ontstaan is; men is echter toen het vuur spoedig meester geworden.

HAMBURG, *den 22sten Julij.*

Men heeft nu eene naauwkeurige opgave van den omvang van het brand-onheil: 1202 erven met toebehooren zijn geheel vernield, d. i. 1749 woningen en 1508 zalen (apartementen met eenen bijzonderen ingang), 474 bewoonbare kelders, zamen bewoond door 5160 familien en 19,995 personen; 211 erven zijn beschadigd. (Een erve is een pand van grooter of kleiner omvang, dat somtijds onderscheiden woonhuizen, als anderzins bevat,) Van magazijnen zijn 102 met de waren verbrand, buiten de waren in voormelde huizen.

FRANKFORT, *den 26sten Julij.*

Volgens eene thans in Hamburg bekend gemaakte officiële opgave, hebben ter gelegenheid van den noodlottigen brand aldaar, 39 personen bij het blusschen het leven verloren, waarvan 25 verbrand of gestikt en 14 bij het instorten van bouwvallen of het doen springen van gebouwen omgekomen zijn. Het aantal dergenen, die wonden hebben ontvangen bedraagt 118, waaronder 66 zwaar gekwetsten. Hierbij kan men nog rekenen, diegenen der uit Berlijn en Maagdeburg naar Hamburg ter hulp gezonden pionniers, welke na hunne terugkomst aan de gevolgen der uitgestane vermoeijenissen bezweken zijn, en welker getal vrij aanzienlijk is, daar zich, naar de Duitsche bladen, onder de beide bedoelde korpsen, na hunnen terugkeer eene gevaarlijke rotkoorts geopenbaard heeft.

LONDEN, *den 30sten Julij.*

Eergisteren heeft een der verschrikkelijkste onweders, die men in jaren had beleefd, over deze hoofdstad gewoed. Hetzelve hield omstreeks vier uren aan. De weerlichten volgden elkander zoo snel op, dat de lucht in vlam scheen te staan. Op verscheiden plaatsen ontstond brand en werden eenige personen getroffen, waarvan sommigen doodelijk.

— De sluiting van het parlement is op 10 Augustus bepaald.

— Bij de zich opvolgende en als eenen keten verbindende rei van branden, die dit jaar zoo noodlottig voor Europa, kenmerkt, heeft Engeland ook dezer dagen weder eene schakel gevoegd. In de stad Crediton, nabij Exeter, zijn tusschen de 30 en 40 huizen vernield.

De brand ontstond Maandag ll. omstreeks zes uren in den avond, in een huis, tegen over de oude hoofdkerk gelegen, en werd eerst ontdekt, toen de vlammen met geweld het dak uitsloegen. De stads spuiten snelden wel dadelijk toe, maar uit hoofde van gebrek aan water duurde het een' geruimen tijd eer zij in werking konden komen. Intusschen werden alle pogingen aangewend om de belendende huizen te vrijwaren, maar te vergeefs, en weldra stonden de vijf naastgelegene mede in volle vlam, van waar de brand, al feller en feller wordende, al weder tot anderen oversloeg.

Er was een man te paard naar Exeter gezonden om hulp, en in minder dan anderhalf uur was dezelve reeds opgedaagd, maar 20 huizen waren reeds vernield en de brand woedde nog altijd voort. Tot het stuiten van verdere verspreiding werd er alzoo besloten en overgegaan tot het onder den voet halen van eenige gebouwen, en hierdoor werd men den brand dan ook tusschen 9 en 10 uren meester. Er zijn bij het blusschen wel eenige persoonlijke ongelukken, maar echter geene van zeer ernstigen aard gebeurd.

PARIJS, *den 28sten Julij.*

Gisteren morgen heeft de uitdeeling van levensmiddelen plaats gehad, welke 's jaarlijks, op dien dag der Julijfeesten, aan de armen geschiedde. Deze uitdeeling werd thans, ter gedachtenis aan den dood van den hertog *van Orleans*, daarenboven verdubbeld.

PARIJS, *den 29sten Julij.*

Op bevel van den Koning, heeft de minister van binnenlandsche zaken bepaald, dat al de gelden, welke overblijven van de 200,000 francs, bestemd voor de viering van den 12den verjaardag der revolutie van 1830, zullen gebruikt worden tot bevrijding van huisvaders, die om schulden gevangen zitten, tot aflossing van goederen uit de banken van leening van de werkklasse, en ter gemoetkoming van behoeftige familien.

— De kamer der afgevaardigden zet het onderzoek der lastbrieven voort; de heer *Larochejacquelin* is na eene vrij langdurige discussie toegelaten.

PARIJS, *den 30sten Julij.*

Het plegtig overbrengen van het stoffelijke overschot des hertogs van Orleans, van Neuilly naar de Parijsche hoofdkerk, is heden, in de beste orde en onder de aandoenlijkste blijken der algemeene deelneming, geschied. De aartsbisschop van Parijs, twee andere aartsbisschoppen en 11 bisschoppen gingen den wagen vooraf, op welken het hart van den Prins rustte, en die door eenigen zijner aides de camp en de overige officieren van zijn huis omgeven werd. Daarop volgde de lijkwagen, door 8 paarden getrokken, en met de hertogskroon gedekt. De slippen van het kleed werden door de maarschalken *Soult*, *Valée*, *Molitor* en *Gérard* gedragen. Twee aides de camp van den Prins en verscheiden kapiteins der nationale garde, land- en zeemagt, volgden den lijkwagen, of gingen ter wederzijde van denzelven.

Een rijtuig met 6 paarden bespannen, bevattede den hertog van Nemours, den Prins van Joinville, de hertogen van Aumale en Montpensier, met rouwmantels over hunne uniformen geslagen. Achter dit rijtuig zag men die, waarin de maarschalken *Grouchy* en *Sebastiani*, de ministers, en de deputatien uit de beide wetgevende kamers, met den baron *Pasquier* en den heer *Laffitte* aan het hoofd, gezeten waren. Overigens was alles volgens het daaromtrent bekend gemaakte programma.

De trein, die ten elf ure afgereden was, had ten half drie ure de hoofdkerk van Nôtre Dame bereikt. Het hart van den prins werd door vier geestelijken van het kapittel van St. Denis binnen die kerk gedragen, en het lijk door vier en twintig onder-officieren, welke het op de daartoe bestemde verhevenheid plaatsten. Het werd door den Aartsbisschop van Parijs ontvangen, die daarop de vespers voor de dooden deed aanheffen, hoedanige treurige kerkgezangen tot den 4den Augustus, de dag der begrafenis te Dreux, zullen voortduren. De vier prinsen, die hevig geroerd waren, zijn ten half vier ure naar Neuilly weder gekeerd.

Binnenlandsche Berigten.

AMSTERDAM, *den 1sten Augustus.*

Heden is de passage voor rijtuigen langs de geheele uitgestrektheid van het Rok-In weder geopend geworden. De belangrijke werken, aan dit gedeelte onzer stad, zijn alzoo, behalve nog eenige versieringen en andere kleinigheden, voltooid.

's GRAVENHAGE, *den 30sten Julij.*

Z. M. heeft den heer *J. P. Cornets de Groot* voorloopig belast met de functien van secretaris-generaal van het departement van kolonien.

's GRAVENHAGE, *den 31sten Julij.*

Z. M. de Keizer van Rusland heeft, bij gelegenheid van Hoogstdeszelfs zilvere bruilofts-feest, een groot aantal ridderorden verleend. Onder dezelve merkt men op: den heer *L. N.* Baron *van der Goes Dirksland*, dienstdoenden kamerheer van Z. M. den Koning der Nederlanden, en den luitenant ter zee Jhr. *H. W. van Rappard*, ordonnance-officier van Z. K. H. Prins *Hendrik*, die begiftigd zijn met de orde van St. Vladimir, 4de klasse; den kapitein ter zee *E. B. van den Bosch*, adjudant van Z. K. H. Prins *Frederik*, met de orde van St. Anna, 2de klasse, met de versierselen in diamanten; den kolonel *J. D. Barre*, adjudant van Z. K. H. Prins *Frederik*, den kapitein ter zee *E. G. van der Plaat*, en den kapitein-luitenant ter zee *D. Bijl de Vroe*, beide in Nederlandsche dienst, met de orde van St. Stanislas, 2de klasse; den heer *F. W. van Otterloo*, secretaris van Z. K. H. Prins *Frederik*, met de orde van St. Stanislas, 3de klasse.

GRONINGEN, *den 28sten Julij.*

Het hier ter stede gevestigde *Instituut voor Doofstommen* hield gisteren in de Nieuwe Kerk de jaarlijksche tentoonstelling der proeven van de vorderingen der kweekelingen, waarna de prijsuitdeeling volgde.

Bij deze gelegenheid zijn van de 157 kweekelingen 10 ontslagen, waarvan 7 voor eenigen tijd hunne geloofsbelijdenis hebben afgelegd.

Het getal der kweekelingen zal in het volgende schooljaar nog vermeerderd worden, aangezien reeds 22 in de termen van opneming vallende doofstommen, tegen September door de hoofddirectie zijn opgeroepen.

In het schooljaar van den 1sten September 1841 tot den 31sten Julij 1842, zijn aan het Instituut van Doofstommen, behalve de twee nog jonge meisjes, welke alleen voorloopig tot het onderwijs zijn toegelaten, te Groningen onderwezen 155 kweekelingen; — 83 jongens zijn in het jongens-, 59 meisjes in het meisjes-kosthuis en 13 wonen in het Israëlitische kosthuis. — Van dezen zijn 105 van de Protestantsche, 37 der Roomsch Catholijke en 13 van de Israëlitische godsdienst.

Van de jongens leeren 17 het kleêrmaken, 14 het schoenmaken, 8 het letterzetten, 6 het schrijnwerken, 5 het kuipen, 5 het mandenmaken, 4 het wagenmaken, 2 het boekbinden, 2 het zadelmaken, 2 het blikslaan, 2 het borstelmaken, 2 het stoelmaken, 1 het witwerken, 1 het zeilmaken, 1 het broodbakken en 1 het smeden, terwijl de overige 19 nog te jong zijn, om een ambacht te leeren. Van de meisjes leeren 16 het breiden en 47 het linnen- en wollennaaijen.

Voor 31 kweekelingen wordt eenige toelage betaald; de overige kweekelingen zijn, behalve de kleeding en f 10 's jaars voor herstel van kleederen, voor doctor, apotheker, enz., ten koste van het Instituut.

GORINCHEM, *den 30sten Julij.*

De tweede proeve, ll. Donderdag genomen, om den olifant *Zobéide* naar Middelburg in te schepen, op de stoomboot *de stad Gorinchem*, is, gelijk te verwachten was, mede mislukt. Ofschoon de voorzorg genomen was om het dier langs eenen anderen weg de ladingplaats te doen bereiken, bespeurde hetzelve al spoedig, zoodra de weg kiezelachtig werd, waarheen het geleid werd; en het had de brug, van den wal op de boot gelegd, naauwelijks met een' zijner pooten aangeraakt, of hetzelve trad terug en maakte regtsom keerd. Na eenige oogenblikken wilde zijn geleider de olifant doen omkeeren, doch vruchteloos; hij

verkoos geen' anderen weg dan naar den stal te nemen. Gisteren morgen is *Zobéide* vertrokken met zijne geleiders, die den weg naar Gouda hebben ingeslagen.

NIJMEGEN, *den 2den Augustus.*

Heden voormiddag werd in de Waalsche Kerk, met de daarbij passende plegtigheden, het nieuwe Gymnasium alhier ingewijd, door den nieuw benoemden rector, den Wel Edel zeer Gel. heer Dr. *J. J. Kreenen,* met eene Latijnsche redevoering: *de antiquarum et recentiorum linguarum studio in gymnasiis conjungendo.*

Na dezelve heeft Zijn WEd. z. Gel., met de meest gepaste aanspraken aan de Regering der stad, aan HH. Curatoren, aan de afgegane en de tegenwoordige Præceptoren en aan de leerlingen gesloten, en het spreekgestoelte ingeruimd aan den WEd. z. Gel. Heer Dr. *F. W. C. Krecke*, die met eene Nederduitsche redevoering, over het *nut van de beoefening der Wis- en Natuurkundige wetenschappen,* deszelfs post als Onderwijzer in de Wiskunde en aanverwante wetenschappen aanvaardde. Ook Zijn WEd. z. Gel. eindigde met de, bij zulke gelegenheid, passende aanspraken.

Tegen heden namiddag hebben HH. Curatoren de Heeren leden van het dagelijksche bestuur en onderwijzers van het Gymnasium, in het logement *de Plaats Royaal,* ter maaltijd genoodigd.

— Bij Zr. Mt. besluit van 22 Julij, No. 65, heeft het den Koning behaagd, aan de R. C. gemeente van de Regulieren Kerk te Nijmegen, alnu definitief te verleenen het vroeger aan haar toegezegde Rijks subsidie van 9,000 gulden.

— Bij 's Konings besluit van 17 Julij ll. No. 61 is aan *Wouter* en *Jakobus Vos* te Well, wegens het edelmoedige gedrag door hen betoond in de met levensgevaar volbragte redding van de, in den avond van den 8sten Maart ll. over boord geslagene huisvrouw van schipper *Johannes van der Pluim,* op de rivier de Maas, aldaar, als een blijk van Z. M. goedkeuring en tevredenheid, aan ieder hunner verleend de bronzen medaille, vastgesteld bij Zr. Mt. besluit van den 1sten December 1841, No. 72, ter belooning van menschlievende daden, benevens een loffelijk getuigschrift.

— Bij Zr. Mt. besluit, dd. 19 Julij ll., No. 68, is in plaats van wijlen den heer *H. Westenberg,* tot burgemeester der stad Lochem benoemd de heer *L. G. Berends,* lid van den raad aldaar.

— Bij het gymnasium te Arnhem is, tot onderwijzer voor de talen en wetenschappen, benoemd de heer *Ch. P. Lindo.*

— Met betrekking tot den geweldigen brand van Leeuwarden, in de *Provinciale Geldersche en Nijmeegsche Courant* van ll. Zaturdag vermeld, deelt de *Leeuwarder Courant*, onder dagteekening van den 27sten, het volgende omstandiger relaas mede:

» Een groot gevaar heeft heden deze stad bedreigd met eene ramp, als die, welke Hamburg trof. Na den laatsten dag van de veelbezochte Leeuwarder kermis, brak er heden, ten 4 ure in den morgen, brand uit in eene der fraaiste galanterie-kramen, welke het ruime marktplein dezer stad (de Langepijp) versierden, terwijl de eigenaar, de koopman *Pronk*, daarin met zijne bedienden aanwezig was. Onmiddellijk deelde de felle vlam zich Oost- en Zuidwaarts mede aan de drie dubbele rijen of roeven kramen, waarvan ieder dier houten ligte getimmerten, met brandstoffen gevuld, der vlammen nieuw voedsel gaf, zoodat binnen een half uur tijds het gansche marktveld één gloed vertoonde, en 34 kramen door den voortvretenden vuurstroom verzwolgen waren; terwijl men eenige andere sloopte of in het water wierp, ten einde deze der vlam geen meerder voedsel verschaffen of haar aan belendende gebouwen mededeelen mogten. Dit alles gebeurde in korter tijdsbestek dan er brandspuiten aangevoerd konden worden; en al waren deze er ook vroeger geweest, zij hadden onmogelijk zulk eene vuurwoede kunnen te keer gaan. Zij kwamen evenwel juist op het oogenblik, dat de verbazende hitte van den gloed zich aan de belendende huizen van dit schoonste gedeelte der stad trachtte mede te deelen. Toen de wind eerst meer noordwest was, stond het breede huis van den heer Burgemeester in het meeste gevaar. Op de twee bovenverdiepingen sprongen reeds de glasruiten, en werd de lijst geschroeid, toen de spuiten verhinderden, dat het gebouw, gelijk ook die van de heeren *Hamstra* en *Crommelin*, vuur vatteden. Intusschen draaide de wind meer westelijk, en werd het gevaar, waarin, aan de overzijde, de huizen van de heeren *Stoffels* en *van Marcke* en de groote societeit, bereids eenigen tijd verkeerd hadden, nog grooter. Maar ook toen, nadat de glazen reeds gesprongen waren, en de daklijsten, zonneblinden en ramen vuur gevat hadden en vlamden, was men door de aangebragte hulp in staat den voortgang te stuiten, en te verhinderen dat de vlammen binnen de huizen drongen.

» Intusschen trachtte men uit die huizen en nog meer uit de laatst aangetaste kramen bij hulpvaardige ingezetenen te redden, wat de meeste waarde had, ofschoon de gelegenheid daartoe zeer kort was, dewijl de beslissing zoo spoedig volgde. Maar des te treffender was het schouwspel, dat zich daarna vertoonde. Uit een' gerusten slaap ijlings opgejaagd, was den meesten kramers slechts zoo veel tijds gegund geweest om zich kleederen aan te schieten en het lijf te bergen. Nu, nadat zij hunne gansche bezitting en verblijf, zonder eenige gelegenheid tot redding, in vlammen hadden zien opstijgen, nu dwaalden zij door wanhoop onder elkander rond, starende op de rookende plek, waar tusschen zij nog eenige kostbare voorwerpen van hunne vroegere bezitting, schoon in een' anderen vorm en voorkomen, ontdekten, nu eerst schenen zij uit een' schrikkelijken droom te ontwaken, en de rampzaligheid van hunnen toestand te beseffen.

» Het valt onmogelijk door eene beschrijving eenig denkbeeld te geven van het schouwspel, dat deze personen en die rookende puinen vertoonden. Maar evenmin kan het eene pen uitdrukken, hoe spoedig de schrik en vrees van Leeuwardens ingezetenen (waarvan ieder met siddering aan het lot van Hamburg dacht of dit te gemoet zag), vervangen werd door een dankbaar gevoel, dat de redding van de stad zelve en bijzonder van de reeds aangetaste gebouwen, zoo tijdig gedaagd en zoo uitmuntend geslaagd was. In de vier of vijf van buiten aanmerkelijk beschadigde huizen stonden de bewijzen voor oogen, dat, zoo de hulp slechts eenige minuten later was gekomen, de vlam in de gebouwen zou zijn doorgedrongen, en verwoestingen hadden kunnen aanrigten, waarvan de gevolgen onberekenbaar waren. Het huis van den heer burgemeester met het daarin aanwezige hoofdkantoor der administratie van 's rijks geldmiddelen in deze provincie, benevens de winkel en de magazijnen van den heer *Sinkel* en de nevenstaande gebouwen, stonden toch in den beginne aan het meeste gevaar bloot; en God zij gedankt, dat dit gevaar zoo spoedig week voor de tijdig aangebragte redmiddelen!

» Zonder twijfel mogt het stedelijke bestuur vertrouwen, dat het dankbaar gevoel voor die redding algemeen te luide spreken en het medelijdende deelnemen in het lot der ongelukkigen te groot zoude zijn, om niet dadelijk de gelegenheid te openen, de bewijzen van die gezindheden door daden te kunnen betoonen. Onmiddellijk werd besloten tot het doen van eene algemeene collecte door de stad, waarvan door eene publicatie werd kennis gegeven. Ten elf ure werd daarmede een begin gemaakt, en ten twee ure was reeds de som van 4247 gulden verzameld, welk bedrag echter door latere bijdragen aanmerkelijk is vermeerderd. Volgens de berigten der heeren inzamelaars, ging het bijeenbrengen van deze gelden, in de stegen en achterbuurten dezer stad, somtijds gepaard met roerende tafereelen van ijver en goedwilligheid om te helpen, bij menschen, wier armoede zelve zoo veel hulp en ondersteuning scheen noodig te hebben.

» Bij de dankbaarheid voor het gelukkig afgewende gevaar voor deze stad zelve, brengt ook ieder ingezeten den lof toe aan de zorg en den ijver van het stedelijke bestuur, van de schutterij en de militaire magt en van hen, die met het bestuur der bluschmiddelen belast waren; maar vooral ook van de uitmuntende policie, die inzonderheid heeft gewaakt voor de eigendommen der kramers, voor zoo verre die nog in de puinhoopen hunner vroegere bezittingen mogten aanwezig zijn. Reeds heden is dat treurig overschot geheel opgeruimd en de afgeslotene gemeenschap der straten hersteld.

» 28 *Julij.* Heden morgen heeft het Stedelijke bestuur eene zitting gehouden ter regeling van de bijdragen, welke aan de kramers ter vergoeding van het verlorene zullen worden uitgereikt. Met elk uur neemt het daartoe bijeengebragte fonds nog toe; en met genoegen vermelden wij, dat reeds gisteren avond de heeren *Bamberg*, *Ouvrier* en *Etienne* de opbrengst van hunne schouwspelen ten behoeve daarvan hebben afgestaan; alsmede dat heden avond door de leden van den Amsterdamschen schouwburg, door de schouwburg Funambule enz. extra-representatiën ten behoeve van de ongelukkigen zullen worden gegeven. Zeker mag men verwachten dat een talrijk bezoek zal bewijzen, hoezeer het publiek deze loffelijke poging ter bereiking van zulk een doel op prijs stelt. Niet minder moge dit blijken bij het voorgenomene concert, hetwelk een aantal beoefenaars der toonkunst voornemens zijn, aanstaanden Zondag avond, ten behoeve van het fonds, in de groote zaal van *van der Wielen* te geven."

— Burgemeester en Wethouderen van Leeuwarden berigtten den 28sten, dat de collecte bedroeg f 4500; dat er 34 kramen met eene groote menigte kostbaarheden zijn verbrand en dat de schade ongetwijfeld meer dan 100,000 gulden bedraagt.

— In eene buitengewone *Provinciale Leeuwarder Courant* van gisteren, vindt men eene volledige naamlijst van 48 kramers, wier kramen zijn afgebrand. Onder deze is slechts één Nijmegenaar, met name *Jan Hendrik Geurts*, die, volgens eigen begrooting, een verlies heeft van f1400. Het geheele bedrag der verbrande waarde is f99,580. De gecollecteerde gelden en de opbrengst van onderscheiden tooneel-vertooningen en andere giften, ten voordeele der ongelukkigen, bedragt te Leeuwarden alleen, thans circa f6000. De bijeenverzamelde 150 ton verbrande en verkoolde goederen zijn verkocht voor 60 gulden.

— Meermalen is in de openbare dagbladen gewag gemaakt van vrouwen, die gedurende de geweldige oorlogsjaren van het eerste vierde deel dezer eeuw, welke de maatschappelijke betrekkingen op zoo velerlei wijzen omkeerden, in mans gewaad, ter zee of te land militaire dienst gedaan en krijgsroem verworven hebben. Een Duitsch dagblad behelst weder een berigt, waarin van zulk eene heldin gesproken wordt: „Te Weimar was kort geleden *Wilhelmina Krüger*, gewezen onder-officier in het 2de Pruissische huzaren regiment, aanwezig. Zij is van Pirna geboortig (dus eene Saksische), en week, toen de Franschen de Dresdener brug deden springen, met nog een ander meisje naar Silezie, waar beide als vrijwilligers in gemeld regiment dienst namen. Zij deed de veldtogten tot 1815 mede, en verkreeg, wegens haar uitmuntend gedrag in den slag bij Parijs, het ijzeren kruis en de Russische St. George-orde. Verleden jaar huwde deze vrouwelijke huzaar eenen anderen onder-officier der huzaren; beide trekken een klein pensioen en drijven eenen handel met galanterie-waren in een Brandenburgsch stadje. Te Weimar zijn zij rijkelijk begiftigd geworden en op de parade verschenen, waar de oudere officieren *Wilhelmina Krüger*, die thans in vrouwen-kleederen, maar met hare ordeteekenen versierd was, als deelgenoote hunner kampgevaren begroet hebben.

Advertentiën.

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der stad *Nijmegen*, brengen hiermede ter kennis van de belanghebbenden, dat zij zich ter bekoming van STANDPLAATSEN OP DE KERMIS, welke invalt den 12den September 1842, zullen behooren aan te melden bij den Heer Commissaris van Policie alhier, met *gefrankeerde brieven*, uiterlijk vóór den 5den September aanstaande.

NIJMEGEN, den 22sten Julij 1842.

Burgemeester en Wethouderen voornoemd,
M. J. DE MAN, Vt.
Ter ordonnantie van dezelve:
De Tweede Stads Secretaris,
STOLK.

** BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN DER STAD NIJMEGEN,

Brengen bij deze, — ter voldoening aan Zr. Mt. besluit van den 20sten Maart 1832, No. 79, waarbij de vereveniing, aflossing en vernietiging van dezer stads rentgevende schulden gearresteerd, en tevens bepaald is, dat, te rekenen met 1832, en vervolgens jaarlijks daarmede voortgegaan zal worden, — ter kennis van alle houders van Effecten of Obligatien, ten laste dezer stad, dat een termijn van éene maand is opengesteld tot het doen van aangifte en opgaaf, tegen hoeveel ten honderd men de voorschrevene Effecten aan de stad zou willen afstaan.

En worden dus allen, die daartoe, volgens de bepalingen, in het stelsel van aflossing voorkomende, mogten genegen zijn, uitgenoodigd, om, vóór den 2den September 1842, aan Hun Edel Achtb., bij geslotene biljetten, op te geven, het getal, het nommer, de letter en de dagteekening dezer Effecten, mitsgaders den prijs tegen welken zij dezelve willen afstaan; zullende binnen veertien dagen na expiratie van dien termijn worden overgegaan tot het openen en onderzoeken van die biljetten, en alsdan zoodanigen uit dezelve worden aangenomen, welke zullen bevonden worden het voordeeligst voor de stedelijke geldmiddelen te zijn, mits dat de prijzen, voor welke de Effecten worden aangeboden, niet te boven gaan het maximum voor den inkoop vastgesteld, en het geheele bedrag niet overtreft de fondsen, welke voor dit jaar tot de schuld-delging kunnen worden bestemd.

Burgemeester en Wethouders noodigen de belanghebbenden uit, om zich dien tijd ten nutte te maken, indien zij genegen mogten zijn aanbiedingen tot verkoop te doen.

NIJMEGEN, den 2den Augustus 1842.

Burgemeester en Wethouderen voornoemd,
F. P. BYLEVELD.
Ter ordonnantie van dezelve:
De Eerste Stads Secretaris,
HAVERKAMP.

VERKOOPING.

De Notarissen *JOH. KOLFSCHOTEN* te *Arnhem* en *J. A. VAN MANEN*, te *Nijmegen* residerende, zullen op Zaturdag den 6den Augustus 1842, en op Zaturdag den 20sten Augustus 1842, bij definitieve toewijzing, telken reize des namiddags ten 3 ure, ten huize van *J. DE BRUYN,* op de *Praast,* bij *Arnhem,* in veiling brengen:

BINNEN ARNHEM.

1o. Een HUIS aan de Oeverstraat, door den Schrijnwerker *GEURTS* bewoond.

2o. Een GEBOUW of zoogenaamde CASERNE, met zestien afzonderlijke WONINGEN, aanzienlijken TUIN en TUINHUIS, staande en gelegen in de Langstraat en op de Stads-Waardjes.

3o. Een HUIS, twee WONINGEN, met STALLING en KORENZOLDERS, staande aan de Korenmarkt.

ONDER ELST.

4o. BOUWLAND, genaamd *de Kalkema*, gelegen op *Rijkerswoerd*, groot 5 bunders 89 roeden en 50 ellen.

5o. BOUWLAND, genaamd *de Zevenmorgen*, aan de Aamsche straat, groot 6 bunders 8 roeden en 80 ellen.

6o. BOUWLAND, *de groote en kleine Driest*, gelegen als voren, groot 6 bunders en 19 roeden.

7o. BOUWLAND, *de Zwartenhof*, groot 2 bunders 78 roeden en 50 ellen.

8o. BOUWLAND, *de Kiewiets akker*, groot 59 roeden en 60 ellen.

En 9o. Eene WEIDE en drie stukken BOUWLAND, genaamd de *groote en kleine Simelt* of *Kerkeweidens*, zamen groot 11 bunders 86 roeden en 40 ellen.

Alles bij gedrukte en aangeplakte billetten breeder omschreven.

Tegen primo November te Huur:

Een ruim BOVENHUIS met KOETSHUIS en STALLING, en gebruik van den Tuin, in de Houtstraat, Lett. B, No. 148, bij den Heer *J. P. VERWAAIJEN.*

NIJMEGEN, *den 1sten Augustus.*

De prijzen der granen zijn:

Het Nederl. Mud .			
	Tarwe . . .	f 9-00	à f 12-50
	Rogge . . .	„ 5-75	„ „ 7-40
	Gerst	„ 4-00	„ „ 5-00
	Boekweit . .	„ 6-25	„ „ 6-55
	Haver . . .	„ 2-00	„ „ 3-20

Prijs van de Boter: per Ned. pond 68 à 72 Cent.
„ „ „ Aardappelen per Ned. mud f 1-50 à 1-70

PRIJZEN DER VOLGENDE EFFECTEN.

Amsterdam, den 1sten Augustus 1842.

pc.	HOLLAND.	gebl.	pc.	POLEN.	gebl.
2½	Werk.schuld 51¾a52¼	52		A.Lot. f300 a	
5	„ „ 101 a101¼	100⅛		Idem :500 148¾a149¾	149
	Uitg. schuld a			SPANJE.	
	Kans-Bill. f a		5	Leen. Ardoin 18¼a18½	18⅜
4½	Amort. Sijnd. 93½a94	93¾		Idem Passive a	
3½	Dito . . . 76¼a76¾	76½		Deferred . a	
4½	Handel-M. 144¼a144¾	144½		Uitgestelde 4¼a 4¾	4½
4½	Oblig. dito 101¾a102¼	102		OOSTENRIJK.	
5	N. Oost-Ind. 99 a99½	$99\frac{3}{16}$	5	Obl. *G.* en *C.* 103¼a103¾	103½
	Spoorweg A. 91¾a92¼	92	4	Cert. bij dito a	
	Dito Haarlem 72¾a73¼	73	5	In Metaliek 107¼a107½	107⅜
	Dito Rotterd. 72 a73¼	72¾	2½	Dito 55½a56	55¾
	Haarl. Meer a		3	Bank-Actiën a	
	FRANKRIJK.			Aand. L. *R.* f a	
3	Fonds op Resc. a			NAPELS.	
	RUSLAND.		5	Adm. Nap. a	
5	Bij *H.* en *C.* 106 a106½	106¼	5	„ te Amst. a	
5	Dito $\frac{1828}{1829}$ 105¼a105¾	105½		GRIEKENLAND.	
6	Ins. op 't Grb. a		5	Eng. Leen. 2L. a	
6	Cert. van dito 70½a71	70¾		BRAZILIE.	
5	„ in Zilver 98 a98½	98⅛	5	Eng. Leening 65 a65½	65¼
4	„ „ 89¾a90¼	90	6	COLUMBIA 2L. a	
	DENEMARKEN.		6	MEXICO . . 34¼a34¾	34½
3	Engels. Leen. a		6	PERU . . . 8¾a 9¼	9
	PRUISSEN.		5	Philad. Bank 39 a39½	39¼
	Aand. Lot. 151¼a152¾	152½	6	Dito te Lond. a	

Het over Weenen ontvangen berigt van eene uitbarsting van vijandelijkheden tusschen Turkye en Perzië heeft op onze beurs geenen den minsten invloed uitgeoefend en naauwelijks achten onze speculanten die tijding eene ernstige aandacht waardig. Alle soorten onzer binnenlandsche fondsen blijven geheel op hunne laatstvorige hoogte en waren zelfs gedeeltelijk tot die prijzen gevraagd. De omzet was in Integralen vrij levendig; in de overige ging weinig om.

Spaansche waren meer aangeboden en onderscheidene verkoopen hebben den prijs een weinig doen achteruitgaan.

Te Nijmegen, ter Stads Boekdrukkerij van C. A. VIEWEG.